

Oled sa **GEENIUS**, **RIKAS** või **PRO**? [Vali sobiv tellimus siit.](#)

EESTI LOODUS

Austerservikute vägi võimaldab säästa ressursse nii pakendite tootmisel kui ehituses

Kliimaministeerium ja KIK

19. okt. 2023 kell 09:21

Seenematerjal on võimeline asendada paljusid plast- ja ehitusmaterjale ning pakub olemasolevatele lahendustele keskkonnasõbralikku alternatiivi. Foto: Shutterstock

Euroopa Liit soovib 2030. aastaks jõuda olukorrani, kus kõik plastpakendid oleksid ringlussevõetavad või korduvkasutatavad. Et just plastprügi moodustab suure osa inimeste igapäevastest jäätmetest, jagub selle sihi saavutamisel palju keerulisi väljakutseid, materjalide tootmiseks kasutatavatest tehnoloogiatest uute sobivate alternatiivideni. Samas leidub ka hulganisti innovatsiooni ehk edukaid näiteid, kuidas prügi vähendada ning pakendeid keskkonnasõbralikumaks muuta - eeskujuna näitavad näiteks austerservikud.

Plast tekitab paksu pahandust

Pakendite lagunemise käigus tekkiv mikroplast on ühtaegu ohtlik nii keskkonnale kui ka inimesele - [ÜRO andmetel](#) triivib kogu maailma meredes kuni 51 triljonit plastiosakest, mis sinna ühel või teisel kahetsusväärsel moel jõudnud on. Et ookeanides ja teistes veekogudes leiduv mikroplast võib kergesti sattuda mereloomade organismi, jõuab see toiduahelat mööda ka inimeseni tagasi, põhjustades erinevaid tõsiseid terviseprobleeme.

AwaRa
Est LIFE 2

Loed AwaRaEst LIFE blogi, kus tutvustame, mida LIFE programmi projektide abil Eesti looduse ja keskkonna heaks tehtud on ning mida plaanime tulevikus ellu viia.

[Vaata kõiki artikleid](#)

Kuna pakenditest pole võimalik täielikult vabaneda, on eksperdid ja teadlased otsinud plastile sobilikke alternatiive ning jõudnud huvipakkuva materjalini, mille kasutusala ulatub pakenditest palju kaugemale. Nimelt on nii Eestis kui ka kaugemal populaarsust kogumas seenematerjal, mis, nagu nimigi ütleb, viitab seentest ja mütseelist ehk seeneniidistikust valmistatud materjalile.

Seenematerjal on võimeline asendama paljusid plast- ja ehitusmaterjale ning pakub olemasolevatele lahendustele keskkonnasõbralikku alternatiivi. Et just ehitus- ja pakenditööstus tarbib umbes 78% ülemaailmsest plastitoodangust, on biolagunev seenematerjal äratanud laialdast huvi paljudes osapooltes kui sobilik valik, millel on keskkonda reostavate materjalide ees hulganisti eeliseid.

Kuna seeneniidistiku ülesanne on saavutada kontroll lagundatava materjali üle, on võimalusi selle kasutamiseks pea lõputult - nii võib seentest valmistada lampe, mööblit, erinevaid pakendeid kui ka hoonete soojustamiseks vajalikke isolatsioonimaterjale. Seega on vaid aja küsimus, mil seenematerjalist valmistatud tooted suurema sihtgrupini jõuavad.

Näiteid jagub nii Eestist kui ka mujalt maailmast

Esimesed sammud seenematerjali tootmiseks ja kasutamiseks on juba tehtud: näiteks sai LIFE programmilt toetust [PermaLIFE projekt](#) Belgias, mis keskendub just seenematerjali tootmise eeliste demonstreerimisele, kasutades selleks austerservikute võluväge. Teadupoolest ei eksisteeri looduses jäätmete või prügi mõistet - mis on ühe jaoks ebavajalik, on teise jaoks oluline ressurss. Kuna igal aastal visatakse maailmas ära ligikaudu 20 miljonit tonni kohvipaksu, kasutatakse just seda jäädet austerservikute "kasvulavaks", mille lagundamisel seened eriti osavad on. Nii soovib projekti meeskond näidata seente kui biolaguneva ning keskkonnasõbraliku materjali väge ja tõestada, et innovatsioonist sündinud muutused on võimalikud ka valdkondades, kus sobilikke alternatiive esmapilgul ei paista.

Et seenematerjali saab kasutada nii pakendite kui ka ehitusmaterjalide tootmisel, kasutatakse seda edukalt majade soojustamisel klaas- või kivivilla asemel või akustiliste paneelide valmistamisel. Samas jagub näiteid ka juba siitsamast Eestist: näiteks on Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) keskkonnaprogrammist samuti rahastatud nendesamade seeneniidistikust ja tööstusjääkidest valmistatud [biolagunevate tulevikumaterjalide loomist](#). Seeneniidistiku ja orgaaniliste jääkmaterjalide toel komposteeruvaid tooteid arendav Myceen pälvis 2021. aastal ka [Negavati konkursi](#) peaauhinna.

Sarnaselt PermaLIFE projektile otsib ümbertöötlemiseks uusi ja paremaid lahendusi ka [LIFE RESTART](#), kus uusi biolagunevaid pakendeid toodetakse ölle pruulimiseks kasutatavast teraviljast. Et sarnast lähenemisviisi saaks edukalt kasutada näiteks õli või veini tootmisest tekkivate biojäätmete ümbertöötlemiseks, katsetatakse projektiga muu hulgas võimalusi, kuidas sarnast protsessi ka teistes valdkondades ära kasutada.

Igäüks saab ringmajandusse oma panuse anda

Võimalusi, kuidas ühekordsetest pakenditest tekkivat prügi hulka

[Geenius](#) [Pood](#) [Auto](#) [Digi](#) [DigiPRO](#) [Diktor](#) [E-Kaubandus](#) [Kodu](#) [Pere](#) [Raha](#) [Rikas](#) [RMP](#) [Rohe](#)

Keskonnaprogrammist rahastuse saanud [RingKarp](#), mille nimi on tänaseks paljudele tuttav, on seadnud eesmärgiks korduspakendite platvormi arendamise ning toidutootjate, restoranide ja kauplejate kaasamise. Ringmajanduse mudelil põhineb ka [RingKarp](#), mis võimaldab restoranidel klientidele kaasa müüdatavat toitu korduvkasutatavatesse karpidesse pakendada.

Ehkki ise poes käies on võimalik pakendijäätmeid vähendada näiteks taaskasutatava poekotiga, siis toidupoe e-tellimuse korral on kile- või paberkottide kasutamine olnud paratamatu. Nüüd pakuvad sellele aseainet [Baun](#) taaskasutatavad poekotid, mis on toodetud juba olemasolevast plastikust ning mida saab koti eluea lõppedes uuesti ümber töödelda. Seega leidub Eestis igati häid näiteid, kuidas ringmajanduse abil keskkonnale teene teha ning pakenditest tekkivate jäätmete hulka oluliselt vähendada.

Kui eesmärgid ja unistused on veelgi laiahaardelisemad ning vajavad elluviimiseks rahalist toetuspunkti, on projekti ideele võimalik rahastust taotleda Euroopa Komisjoni [LIFE programmi](#) ringmajanduse ja elukvaliteedi taotlusvoorst, kust paljud edukad projektid alguse saanud on. Et LIFE projekti kirjutamiseks ja ettevalmistamiseks tuleb varuda aega, on just praegu sobiv hetk unistamiseks - võib-olla on just sinu projekt see, mis järgmisena Eestis ja mujal Euroopas ringmajandust arendama asub?

Artikli kirjutamist on rahastatud projektist "LIFE programmist teadlikkuse suurendamine ja projektitaotluste kvaliteedi parandamine 2", mida rahastab Euroopa Liidu liikmesriikide keskkonnaprojektide kaasrahastamise programm LIFE.

Märksõnad: [austerservik](#), [kik](#), [kliimaministeerium](#), [pakendid](#), [ringmajandus](#)

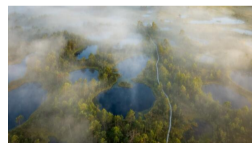
SAMAL TEEMAL

Neli aastat kandsid vilja: suuremahuline projekt valmistab Eestit ette kliimamuutustega kohanemiseks

Üle Eesti said ligi 12 miljonit eurot toetust rohkem kui 600 keskkonnaprojekti

Nipid, mis aitavad LIFE projekti kirjutamisega algust teha

[Jaga Facebookis](#)

[Saada e-kirjaga](#)

[Jaga Twitteris](#)

[Jaga LinkedInis](#)

POPULAARSED LOOD

VIIMATI LISATUD

Austerservikute vägi võimaldab säästa ressursse nii pakendite tootmisel kui ehituses

19. oktoober 2023 kell 09:21

Vaata prognoosi: järgnevad päevad toovad vihma, lörtsi ja lund – teed on libedad

G TELLIJALE

Asulate reovee puhastamise nõuded muutuvad aastate pärast karmimaks. Vesi tuleb puhastada ka ravimi- ja kosmeetikajääkidest

G TELLIJALE

Mootoriõliga määrdunud rätikut ei tohi tavaprügisse visata, halvimal juhul tabab rikkujat kuni 400 000-eurone trahv

G TELLIJALE

Enamik Eesti tuntud toidumüüjatest rikub pakendiprügi vähendamise reegleid

G TELLIJALE

Konn tootepakendil – jõletu mürk või jätkusuutlikkuse märk?

UUDIS

Uuring: Eesti turismiettevõtted on oma tegevustes kestlikumad kui ise arvata oskavad

SISUTURUNDUS

Kõhklused osutusid asjatuks: suurtootja paigaldas viljakuivati, mille automaatika on täiesti uuel tasemel

19. oktoober 2023 kell 09:13

Uuring: Eesti turismiettevõtted on oma tegevustes kestlikumad kui ise arvata oskavad

19. oktoober 2023 kell 07:20

Tallinn loob korterelamute piirkondadesse toidusalud

19. oktoober 2023 kell 06:58

Asulate reovee puhastamise nõuded muutuvad aastate pärast karmimaks. Vesi tuleb puhastada ka ravimi- ja kosmeetikajääkidest

17. oktoober 2023 kell 12:37

Mida teha tootmis- ja olmejäätmetega? Koolinoored mõtleavad ideevõistlusel välja uusi tooteid

17. oktoober 2023 kell 10:51

[Vaata kõiki artikleid](#)

SISUTURUNDUS

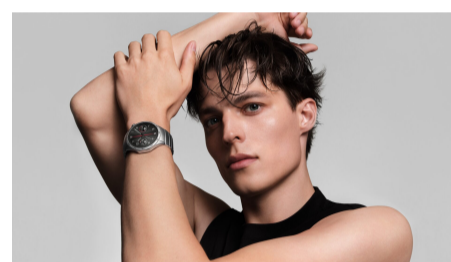
SISUTURUNDUS

Kõhklused osutusid asjatuks: suurtootja paigaldas viljakuivati, mille automaatika on täiesti uuel tasemel

SISUTURUNDUS

Peagi on kätte jõudmas rehvivahetuse aeg: millega arvestada?

SISUTURUNDUS

Huawei Watch GT 4 – tervisenõustaja sinu randmel

SISUTURUNDUS

Testime Sony Xperia 5 V nutitelefoni: väikeses kestab peidab ennast võimas tipptelefon

POPULAARSED LOOD MUJAL GEENIUSES

RAHA • UUDIS

Maksutõusu teine külg: III sambasse panustajad hakkavad veel rohkem raha tagasi saama

AUTO • SISUTURUNDUS

Miks tasub auto osta Rootsist? Uudse teenuskeskuse spetsialist teab vastust

G TELLIJALE

Proovisõit: Lexuse uus, silmatorkav ja väga kallis luksusbuss on oma klassi esimene

G TELLIJALE

Tarmo Tähepõld: Euroopa Liidu uus nõue paneb autojuhte kiirust ületama

AUTO • LINNAMAASTURID

Rubriiki toetab **Kia**

Eestisse jõudis täiesti uus linnamaastur KGM Torres, mille valikus ka nelivedu

G TELLIJALE

Tanklad peavad näitama keskmist rahalist kulu 100 km läbimiseks. Kuidas need numbrid tekivad?

AUTO • HEA NIPP

Rubriiki toetab **IIZI**

Talverehvitarkusi: kas võin näiteks ette naastud ja taha lamellid panna?

RAHA • UUDIS

Pank: intressimäärad võivad järgmisel aastal kiiresti langeda, aga see ei pruugi olla hea uudis

Hoolid Eesti loodusest ja tahad olla kursis keskkonnauudistega?

Hoolid Eesti loodusest ja tahad olla kursis keskkonnauudistega? Saadame sulle kord nädalas ülevaate Eesti suurima roheportaali parimatest lugudest.

Geenius Meedia OÜ
Volta tn 1, 10412 Tallinn
Tel 660 9797 (09:00-17:00)
geenius@geenius.ee

[Üldised kasutustingimused](#) • [Andmekaitsetingimused](#) •
[Ettevõttest](#)

© Geenius Meedia OÜ, 2023.

Portaalid

[Geenius](#)
[Auto](#)
[Digi](#)
[DigiPRO](#)
[Diktor](#)
[E-Kaubandus](#)
[Kodu](#)
[Pere](#)
[Raha](#)
[Rikas](#)
[RMP](#)
[Rohe](#)
[Tervis](#)
[Äri](#)

Ajakirjad

[Autoleht](#)
[Autoleht Ekstra](#)
[Digi](#)

Podcastid
[Algorütm](#)
[Autotund](#)
[Digisaade](#)
[Investoritund](#)
[Kriitiline intsident](#)
[Restart](#)
[Rohetund: Ära rääma](#)
[Ärikäik](#)

Sotsiaalmeedia

[Facebook](#)

Kontakt
[Toimetus](#)
[Reklaamiinfo](#)

Geeniuse portaale majutab

